

stoji u naslovu Vjesnika od 7. listopada 2002. godine. Prije komentara evo nekoliko izvadaka iz spomenutog članka.

"Kad se dovrši sanacija banaka trebalo bi preispitati ulogu i strukturu Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB), uključujući reviziju obuhvata i cijene osiguranja štednih uloga."

"Veliku osjetljivost na promjenu tečaja pokazuju i javne financije, s obzirom na izraženu potrebu zaduživanja u inozemstvu i činjenicu da se krajem prošle godine od dvije trećine državnog duga odnosilo na inozemne vjerovnike (sic! - opaska autora)."

"...Hrvatskoj (su) potrebne kontinuirane strukturne reforme u financijskom sektoru, koje će produbiti financijsko tržište i njegovu učinkovitost te dodatno liberalizirati kapitalni račun bilance plaćanja."

"...predlažu da se granica za ulaganje u strane vrijednostne papire pomakne s 15 na 25 ili 30 posto, s obzirom da su domaći financijski instrumenti slabo razvijeni."

Lako je pokazati da su "preporuke" MMF-a vrlo značajne po budućnost hrvatske privrede i financijskog sustava. Naprosto nije moguće ne identificirati nekoliko značajnih odredbi koje dodatno odvajaju financijsku od privredne aktivnosti čime se dodatno, ukoliko se "preporuke" prihvate, odvajaju tokovi društvene reprodukcije.

Internacionalizacija banaka je dramatična. Austrija kontrolira 52 milijarde kuna i Italija 77 milijardi kuna (prema podacima HNB) što u odnosu na konsolidiranu bilancu poslovnih banaka na kraju 2001. godine od 143 milijarde (podaci HNB) predstavlja 90%. Ovako visok stupanj internacionalizacije bankarskog sustava znači i "prepuštanje" kreditne politike "domaćim" poslovnim bankama. Otuda je jasno da kapital odnos nije više zainteresiran za kontrolne točke od strane nacionalnih institucija (čitaj: centralne banke). Ipak, privlačenje "preporuka" MMF-a znači dodatno smanjenje šansi za preživaljanje preostalim poslovnim bankama koje nisu "domaće".

Eurizacija Hrvatske je opće poznata stvar. Do toga nije trebalo doći. Stupanj eurizacije svakim je danom sve veća. U tom smislu su točne konstatacije MMF-a.

Liberalizacija kapitalnog računa "normalan" je nastavak ove i ovakve monetarne i ekonomske politike. Naprosto, Hrvatska je izložena kriterijima razvijene privrede što se želi transparento ostvariti liberalizacijom kapitalnih računa.

Sve izneseno ukazuje da je Hrvatskoj, ukoliko prihvati "preporuke" MMF-a, određeno da se prepusti neoliberalizmu koje "propovjedaju" međunarodne institucije. O koncepciji i strategiji razvoja, u tim i takvim uvjetima, nije moguće govoriti.

Podaci pokazuju da nema signifikantne veze između inozemnih ulaganja i rasta društvenog

MMF: Hrvatska treba smanjiti visinu osiguranih štednih uloga

Autor Guste Santini

Ponedjeljak, 07 Listopad 2002 08:58

---

proizvoda. Nadalje, podaci pokazuju da nema učinaka ekonomske politike. Podaci, jednako tako, pokazuju da centralna banka predstavlja tek transformacijski mehanizam te i takve politke (vidljivo iz bilance centralne banke).

MMF nam nije kriv kao prihvatimo njegove "preporuke". Odgovornost za to pripada centralnoj banci i Vladi. Nitko nas nije nikad silio da radimo po diktatu. Sada kada smo u tako značajnoj dužničkoj krizi nemamo više dovoljan broj stupnjeva slobode za autonomnu ekonomsku i monetarnu/kreditnu politku.

Hrvatska ovom politikom neće učiniti primjeren rezultat kao što to poneki građani (ali i ekonomisti) očekuju. potrebno nam je stvaralačko razaranje kako je to prije šezdesetak godina pokazao, po meni i dokazao, velike austrijski ekonomist J. A. Schumpeter.